

NY יד יענות אמריקה

Yediot Ahronot
10.11.2012

חדש
תקציר
חדשות מִישראל
באנגלית!
עמ' 31

כנענית בניו-יורק

עפרי כנעני מצאה בעיר בית חם
ליצירה אמנותית פורה | עמ' 11

1-888-9-YEDIOT (933468) • WWW.YNETUS.COM בקרו אותנו באתר הבית • המקומון בשפה העברית הנפוץ ביותר מחוץ לחוף •

כנענית בניו-יורק

עפרי כנעני מצאה בית חדש בניו-יורק, מרכז ליצירה אמנותית אותה היא יוצאת להציג בעולם הרחב

מאת ימין שמש

ניו-יורק היא כמו דיונה. עפרי כנעני | צילום: ג'סטין לין

את יום הולדתה השלושים בפתחה של תערוכה בצ'לסי נתן לי תחושה מצויינת. אבל בדרך כלל אני מתמקדת בתחושה של איך לעשות את זה יותר טוב, אני לא מבלה יותר מדי בתחושה של המבסטייות. זה משהו שמאפיין אמנים, ובמיוחד בניו-יורק. בהקשר הזה, מצטטת עפרי את האמן הישראלי איתמר ג'ובני, שהגדיר את ניו-יורק בתור Abusive lover, ומוסיפה: "ניו-יורק היא כמו דיונה, תשעים אחוז מהזמן את מבזבזת על לעצור את הצעד הבא ושואלת את עצמך למה הכל כאן צריך להיות כמו טיפוס צוקים. אבל באיזה שהוא שלב את מתמכרת לאדרנלין וזה הופך להיות חלק נורא מרכזי בחיים שלך".

חלק מההישרדות בניו-יורק, במשך תקופה ארוכה עסקה כנעני בהדרכת סטודנטים במוזיאונים וגלריות: "למרות שהייתה הפרדה המון שנים בין הסטודנטים לבין האמנות שלי, עכשיו זה מצא את המקום שלו בתוך העבודה שלי. העבודה הבאה שלי תהיה פרפורמנס במבנה של סטוד מורדך". כעת היא מתגוררת בויליאמסבורג ומספרת שהיא שמחה לגדל שם את ילדיה: "אני גרה בויליאמסבורג כבר המון שנים. זו שכונה בין-לאומית עם הרבה אנשים שגרים בשמים בין שתי מולדות. הרבה פעמים הבעיה היא של ההורים שחושבים שאנחנו ישראלים ולכן שהילדים שלנו ישראליים, אבל הם לא. הם מניו-יורק והם מקבילים את זה בהצורה טבעית לגמרי".

לפרטים: officinaani.com

ראשית, אם משהו מציג סיפור מהלמוד, זה לא שכל אחד יכול לפצח את זה. אין את המיחוסים של השפה, אבל יש מחסומים רבים אחריהם של התנגדות". גם היותה אמנית ישראלית בניו-יורק עובדת כמוכח לטובתה: "אני חושבת שעולם האמנות הישראלי להוט להיות מעורב רב בעולם האמנות הבינלאומי. הצלחה בעולם האמנות הבינלאומי מתורגמת להכרה בעולם האמנות הישראלי, אבל זה גם עובד הפוך: יש עניין בעולם האמנות הישראלי בעולם, יש אוצר רים שמתעניינים ואירגונים כמו 'ארטיס' שיש להם תפקיד מכריע לתוך ולקדם את האמנות הישראלית".

כנעני הגיעה לניו-יורק לפני עשר שנים ביחד עם בן זוגה, על מנת ללמוד לימודי תואר שני בהאנטר קולג'. "השנה הראשונה הייתה מאוד קשה, כמו להרבה אנשים, אבל ניו-יורק הולכת בצמוד לפסיכואנליזה...".

בינתיים, כאמור, היא הספיקה להקים משפחה ולבסס קריירה מרשימה, כשהיא מלמדת במוסד דות שונים ומקבלת השראה במוזיאונים וגלריות נחשבות. אחת מנקודות הציון החשובות ביותר עבורה הייתה תערוכת היחיד הראשונה שלה בניו-יורק, שהוצגה בגלריה אנדריאה מייוולין בצ'לסי, מעט אחרי שעפרי השלימה את לימודיה: "סיימתי ללמוד ופגשתי את אנדריאה מייוולין. היא הציעה לי להציג בגלריה שלה והתייערובה נפתחה ביום הולדת שלושים שלי. לחגוג

אבל זה שהיא תתנשק עם אחותה נראה בסדר". כילירת קיבוץ ככרי, ונכרתו של יחיאל שמי, מבכירי האמנות הישראלית, הבחירה לעסוק באמנות הייתה עבור עפרי טבעית, "כי זה מה שהמשפחה שלי יודעת לעשות", היא אומרת. האופי של עבודתה קשור באופן קבוע לעולמות של הוריה: "אמא שלי מגיעה מתחום של תנועה ואבא שלי מאדריכלות. העבודות שלי, גם אם יש וגם אם אין בהן סיפור, תמיד עוסקות בגוף וחלל". דווקא הבחירה לעסוק בטקסטים יהודיים אינה מובנת מאליה: "לאבני קוראים נמרוד כנעני, כך שברור שמישהו במשפחה מאור הורה עם התנועה הכנענית. אני מגיעה מבתיים שמגדירים את עצמם כישראים לים לפני שהם מגדירים את עצמם יהודיים. בתור נערה התחלתי להשתתף בקבוצות של נוער קיבוצי שעסקו בלימודי הוות יהודית. מאוחר יותר עסקתי בחינוך וייתית קשורה למיכנת 'בינה' ולבית המדרש 'עלמא', אבל לקח זמן עד שהתכנים האלה נכנסו לאמנות שלי". כנעני, שמתגוררת בניו-יורק, מציגה את עבודותיה ברחבי העולם וגם בישראל. בעיניה, השימוש בטקסטים יהודיים, אותם היא מציגה בעבודותיה בשפת המקור, יכול להתקיים בכל מקום בעולם: "שאלות של הוות יהודית ועיסוק בחומרים יהודיים קלאסיים זה דבר שכשהוא מופיע באמנות עכשווית הוא קשה לפיצוח כמעט באותו אופן לקהל בינלאומי וישראלי. גם ב"

שתי אחיות רומות זו לזו, גרות בערים שונות, כל אחת נשואה לאיש. בעלה של אחת האחיות חוסר בה שהיא בוגרת בו ומעלה אותה לירושלם לים על מנת לעבוד מבחן עתיק של שתיית מים מרים כדי לחשוף את האמת ברבר בגירתה. אם המים המרים יהרגו אותה - אשמה היא. האחות שולחת במקומה את אחותה וזו נמצאת טהורה. כשהן נפגשות שוב, מנסת האחות את השניה על שפתייה ומתה מיד, משום שהריחה את המים המרים. הסיפור התלמודי המסעיר והמוזעזע הזה מעסיק כבר שנים את האמנית עפרי כנעני, והוא הנושא שעומד במרכז עבודתה, "סטטה", המוצגת ב-USC Fisher Museum באל. אי. העיבוד העשוי שהעניקה כנעני לסיפור מרגיש וווית מפתיעות שלו: "הטקס הוא סוג של מוכנת אמת של העולם העתיק", היא מסבירה. "זה טקס נורא מעניין בעיני. מצד אחד הוא הרבר הכי מחריד שאשה צעירה יכולה לעבור, היא עומדת עירומה ומושפלת מול גשם שבאות לצפות בה. מצד שני היא האשה היחידה שיוצאת מהכפר שלה ועומדת בקורש הקודשים עירומה, זה כמעט כמו סקס עם אלוהים". כאחת משלוש אחיות, ואמא לשתי אחיות, גם הווית של הנשיקה בין שתי האחיות ריתקה אותה והיא שחזתה את "סטטה": "אני חושבת על אנדרת יהודית במושגים של מיתולוגיה, גם מבחינת המבנה וגם מבחינת הצדדים הגרוטסקיים והמיניים שלהם. זה היה אז נורא ואיום שלבחורה יהיה בחור אחר,

מתוך הפרויקט "סטטה"